

Religió, retorika, nemzettudat régi irodalmunkban

Szerkesztette:
BITSKEY ISTVÁN ÉS OLÁH SZABOLCS

Debrecen, 2004

TARTALOM

Az Olvasóhoz	9
<i>Bitskey István: Emlékezés Klaniczay Tiborra</i>	15

KÖZÉPKOR, ARANYKOR, APOKALIPTIKA

<i>Klaniczay Gábor: A csodatörténetek retorikája a szentté avatási perekben és a legendákban</i>	29
<i>Madas Edit: A prédikáció magvetésével a magyar nemzet védelmében (Laskai Osvát Gemma fidei című prédikációskötetének előszava)</i>	50
<i>Szelestei N. László: Laskai Osvát prédikációja magyarul a XVII. század végéről</i>	59
<i>Jankovits László: Aranykor a Mohács előtti Magyarországon (Taurinus Stauromachiájának felépítéséhez)</i>	74
<i>Szilágyi András: Két humanista főpap a barokk kor emlékezetében</i>	83
<i>Ács Pál: A szentek aluvása (Dévai Mátyás és a Patrona Hungariae-eszme protestáns bírálata)</i>	99
<i>Őze Sándor: Apokaliptika és nemzettudat a XVI. századi Magyarországon</i>	112

REFORMÁCIÓ, RETORIKA, ANTROPOLÓGIA

<i>Imre Mihály: Cicero és/vagy Krisztus? A reformáció XVI. századi retorikáinak egyik dilemmája</i>	125
<i>Kecskeméti Gábor: A németországi egyetemek retorikai kultúrája és magyarországi hatása a XVI–XVII. század fordulóján (Egy 1587. évi adat)</i>	166
<i>Bartók István: „Rhetoricati sumus” – Retorikafelfogások a régi magyar irodalomban</i>	198

<i>Vígh Éva</i> : A „virtutes elocutionis” etikai-retorikai kapcsolata a klasszicizmus olasz értekezés-irodalmában	212
<i>Knapp Éva</i> : Egy ismeretlen irodalomelméleti munka a XVIII. század első feléből – Gyalogi János (?): De eloquentia sacra (1750)	227

MANIERIZMUS, HEROIZMUS, POÉTIKA

<i>Amedeo Di Francesco</i> : A manierizmus kérdése – Klaniczay után	265
<i>Kovács Sándor Iván</i> : „Magyar vitézeknek dicsőséggel földben temetett csontjai és azok nagy lelkeiknek árnyékjai” (<i>Retorika, religio, nemzettudat Zrínyi műveiben</i>)	287
<i>Szörényi László</i> : Zrínyi és Vida, avagy a neolatin vergiliusi eposzmodell	297
<i>Nagy Levente</i> : Retorika és nemzeti mártírológia a XVII. századi magyar eposzokban	316
<i>Jankovics József</i> : Gyöngyösi István költészetének poétikai-retorikai forrásvidéke	330
<i>Szabó Péter</i> : „Virtus vulnere viret”	338

PRÉDIKÁCIÓ, HITVITA, IDENTITÁSTUDAT

<i>Oláh Szabolcs</i> : Az önszemlélet síkjai Bornemisza és Telegdi vitájában	359
<i>Hargittay Emil</i> : Irodalomszemlélet Pázmány előszavaiban és könyvajánlásaiban	374
<i>Gábor Csilla</i> : Elmélkedés – interkonfesszionális átjárás – nyelvi program. <i>Három XVII. századi példa</i>	384
<i>Fazakas Gergely</i> : „Mesterségükben disputálók” vitája (<i>Hitvitázó iratként értelmezhető-e Tolnai Dali János Váci P. Andrással polemizáló könyve?</i>)	401
<i>Csorba Dávid</i> : Történelemfelfogás és írásértelmezés Csúzi Cseh Jakab prédikációiban	424
<i>Győri L. János</i> : Nagyar József táborigyűlési prédikációi	438
<i>Tasi Réka</i> : „én mondom igazsággal és nagy örömmel” (<i>Landovics István prédikációja Buda visszavételéről</i>)	461
<i>Petróczi Éva</i> : XVII. századi puritán szerzőink magyarságképe	473

FILOZÓFIA, TEOLÓGIA, HISTORIOGRÁFIA

<i>Szentpéteri Márton</i> : Imperium Messiae. Háromságelvű világkép és a pánszofikus reformtörekvések nemzetfelettsége Erdélyben	487
<i>Paul Richard Blum</i> : Filozófia magyar nyelven: Bertalanffi Pál, Sartori Bernát és a XVIII. század egyetemi filozófiája	513
<i>Havas László</i> : Anticiceronianizmus és antitacitizmus mint az európai nemzeti eszme egyik formálója	530
<i>Molnár Antal</i> : A magyar ferencesek hódoltság-képe a XVIII. században a rendi történetírás és a prédikációk alapján	551
<i>Thimár Attila</i> : „A történetiség boltozata képződik a tudományszak fölött”	563
Névmutató	577